

STRATEGIĘ ROZWOJU GMINY OPRACOWAŁ ZESPÓŁ AUTORSKI
BIURA KONSULTINGOWO – PROJEKTOWEGO „GEOMASTER” W
SKŁADZIE:

- zagadnienia dotyczące stanu istniejącego – mgr Janina Masternak
- analiza SWOT i strategia – mgr Henryk Masternak
- zagadnienia dotyczące infrastruktury – inż. Ewa Adamczuk
- sprawy org. techniczne, druk, skład – Andrzej Masternak

1. WPROWADZENIE

1.1 Metodologia tworzenia strategii

1.2 Realizatorzy strategii

2. DIAGNOZA STANU ISTNIEJĄCEGO GMINY ŁAGÓW

2.1 Dane ogólne

2.2 Potencjał produkcyjno – usługowy i struktura gospodarki

2.3 Infrastruktura techniczna i komunalna

2.3.1 Drogi publiczne

2.3.2 Elektroenergetyka

2.3.3 Gazownictwo

2.3.4 Telekomunikacja

2.3.5 Oczyszczanie ścieków i gospodarka odpadami stałymi

2.3.6 Zaopatrzenie w wodę

2.3.7 Mieszkalnictwo

2.4 Edukacja

2.5 Turystyka

2.6 Wieś, rolnictwo i leśnictwo

2.7 Środowisko przyrodnicze i zasoby naturalne

2.8 Kultura

2.9 Współpraca transgraniczna i międzyregionalna

2.10 Polityka przestrzenna

3. POŁOŻENIE GMINY ŁAGÓW JAKO GŁÓWNY WYZNACZNIK JEGO MISJI ROZWOJOWEJ

4. ANALIZA SWOT

4.1 Przedsiębiorczość

4.2 Turystyka

4.3 Infrastruktura techniczna

4.4 Wieś i rolnictwo

4.5 Ochrona środowiska

4.6 Kultura

5. STRATEGICZNE CELE ROZWOJU

5.1 Określenie misji i głównych kierunków rozwoju gminy

5.2 Określenie długoterminowych celów ogólnych i szczegółowych

5.3 Narzędzia lokalnej polityki rozwoju

5.4 Zasady realizacji strategii rozwoju gminy

5.4.1 Priorytety

5.4.2 Realizacja programów operacyjnych

5.4.3 Współpraca w realizacji strategii rozwoju gminy

5.4.4 Zmiany w strategii rozwoju gminy

6. PODSUMOWANIE

1. WPROWADZENIE

Strategia rozwoju gminy Łagów stanowić będzie podstawowy dokument samorządu gminnego, określający główne kierunki rozwoju społeczno – gospodarczego, co w konsekwencji ma doprowadzić do poprawy jakości życia mieszkańców wspólnoty samorządowej.

Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie terytorialnym , strategia jest dokumentem określającym politykę gminy (w sposób uporządkowany i uzgodniony) dla osiągnięcia celu, jakim jest zrównoważony (a więc zgodny z zasadami ochrony środowiska) rozwój gminy.

1.1 Metodologia tworzenia strategii

Każda strategia musi być zbudowana w taki sposób aby możliwa była jej realizacja, przy uwzględnieniu wszystkich warunków zarówno wewnętrznych (endogenicznych) jak i zewnętrznych (egzogenicznych). Warunkami endogenicznymi w szerokim tego słowa znaczeniu są warunki istniejące na obszarze gminy w odniesieniu do wszystkich dziedzin jej funkcjonowania. Określić je można mianem punktu startu (PS) na podstawie diagnozy istniejącego stanu. Warunkami egzogenicznymi są wszystkie uwarunkowania, które muszą być uwzględnione ze wszystkich prawnych, pragmatycznych, formalnych i innych, a ich uwzględnienie powoduje, że strategia staje się instrumentem bardziej skutecznym w realizacji zamierzonego celu. Kierując się powyższymi zasadami w ramach uwarunkowań endogenicznych przeprowadzono wszechstronną analizę istniejącego stanu gminy (rozdział 2) i na tej podstawie wyprowadzono tezę, że położenie fizyczno – geograficzne gminy Łagów jest głównym wyznacznikiem misji rozwojowej. Teza ta oczywiście uwzględnia wszystkie inne uwarunkowania miejscowe przypisując im mniejszą wartość, przy jednoczesnym eksponowaniu (dominanta) cech fizyczno – geograficznych, które posłużyły na sformułowanie misji rozwojowej gminy Łagów (rozdział 3). W ramach uwarunkowań egzogenicznych zastosowano zasadę spełnienia (do pewnego stopnia) oczekiwań Unii Europejskiej, polegającą na przyjęciu modelu strategii (rozdział 4) wg standardu:

- diagnoza stanu
- analiza SWOT
- misja
- strategiczne cele rozwoju

Dla zapewnienia skuteczności realizacji strategii określono sposób wdrażania i monitorowania realizacji założonych przedsięwzięć (rozdział 5) poprzez:

- opracowanie programów operacyjnych uwzględniających montaż finansowy
- określenie priorytetów
- określenie stałych przedsięwzięć w programach operacyjnych

Podejście takie jest uzasadnione możliwością finansowania części poszczególnych programów operacyjnych z funduszy pomocowych Unii Europejskiej. Opracowana strategia jest zgodna ze „Strategią Rozwoju Województwa Lubuskiego” opracowywaną przez Urząd Marszałkowski w Zielonej Górze oraz innymi strategiami, opracowaniami i uzgodnieniami, których obowiązek zgodności wynika z przepisów prawa.

1.2 Realizatorzy strategii

Ze względu na rozdział kompetencji między poszczególne szczeble samorządu terytorialnego, jak również możliwości pozyskiwania środków finansowych na realizację poszczególnych elementów strategii, realizacja jej nie będzie ograniczać się do podstawowej jednostki samorządu jaką jest gmina Łagów. Zespół realizatorów strategii winien być rozszerzony do podmiotów, których realizacja poszczególnych programów operacyjnych leży w ich właściwości (i kompetencjach) i są to:

- samorząd województwa
- administracja rządowa w województwie
- samorząd powiatu
- instytucje i organizacje gospodarcze
- instytucje regionalne (np. ARR)
- organizacje pozarządowe

Gmina Łagów ma spełniać funkcję głównego realizatora w zakresie zadań własnych wynikających z udzielonych przepisami prawa kompetencji oraz funkcję inicjatora koordynatora i współrealizatora w zakresie kompetencji przypisanych innym pomiotom wymienionym wyżej.

2. DIAGNOZA STANU ISTNIEJĄCEGO GMINY ŁAGÓW

2.1 Dane ogólne

Gmina Łagów położona jest w centralnej części Województwa Lubuskiego, usytuowanego na zachodniej granicy Polski na obszarze Środkowego Nadodrza (patrz mapa nr 1). Zajmują powierzchnię 199, 2 km² i graniczy z gminami: od północy – Sulęcín, od zachodu – Torzym, od wschodu – Lubrza, od południa – Bytnica i Skąpe. Gmina Łagów składa się z 11 sołectw oraz 8 osad i przysiółków z następującą liczbą ludności:

Ogółem na terenie gminy zamieszkuje 5440 osób (według stanu na rok 2002 podanego przez Urząd Gminy w Łagowie). Przyrost naturalny ludności na

przestrzeni ostatnich 15 lat utrzymuje się na poziomie „0”. W roku 1987 liczba ludności gminy wynosiła 5538 osób. Poniżej przedstawia się tabelę stanu ludności w latach 1997 – 2002 wraz z podziałem na kategorię w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym.

Siedziba władz administracyjnych gminy jest miejscowość Łagów, natomiast siedzibą władz Starostwa Powiatowego, do którego należy Gmina Łagów, jest miasto Świebodzin. 59,2 % obszaru gminy stanowią lasy, 31,8 % użytki rolne, 1,9 % wody, 6,2 % tereny zainwestowane, 0,9 % to nieużytki i użytki kopalne (KWB – Sieniawa).

2.2 Potencjał produkcyjno usługowy i struktura gospodarki

Struktura gospodarki gminy Łagów oparta jest na podstawowej funkcji jaką jest turystyka. Wiodącą do czasu przemian ustrojowych w Polsce była funkcja rolnicza, oparta głównie na sektorze państwowym PGR. Uległa załamaniu na rzecz turystyki. Funkcjami pomocniczymi są przemysł i usługi pracujące na rzecz turystyki. Struktura produkcji przemysłowej jest mało zróżnicowana i opiera się o przemysł drzewny i leśny, ograniczony położeniem prawie całej gminy na obszarze Łagowskiego Parku Krajobrazowego i jego otuliny oraz otuliny Gryżyńskiego Parku Krajobrazowego. Budownictwo ogranicza się do budownictwa indywidualnego. Przemysł wydobywczy jest w schyłkowej fazie w związku z zamiarem likwidacji Kopalni Węgla Brunatnego (KWB) w Sieniawie, bądź (w najlepszym przypadku) ograniczenie wydobycia węgla na potrzeby produkcji tzw. węgla aktywnego dla potrzeb procesów uzdatniania wody pitnej (trwają w tej sprawie negocjacje). Strefa usług wiąże się z obsługą głównie turystyki i obejmuje handel, bankowość, warsztaty naprawcze, gastronomię, usługi pocztowe.

Na podstawowy potencjał produkcyjno usługowy gminy składają się następujące elementy:

- 52 obiekty turystyczne z 2500 miejscami noclegowymi, w tym 1000 miejsc całorocznych, umożliwiającymi obsługę 50 – 60 tysięcy osób rocznie
- kilkanaście obiektów produkcji drobiarskiej (głównie żywca indyjskiego i gęsiego) z produkcją 300 – 400 tys. sztuk rocznie
- kilka wielkoobszarowych gospodarstw farmerskich na bazie dawnych PGR w miejscowościach: Niedźwiedź, Stok, Żelechów, Łagów, Toporów, Sieniawa, Pożrzadło, Czyste, nastawionych na produkcję zbóż. Właścicielami części gospodarstw są osoby z Niemiec i Holandii
- gorzelnie w Łagowie i Toporowie o dobrym wyposażeniu technicznym i technologicznym (aktualnie niepracujące ze względu na mały stopień opłacalności produkcji i trudności ze zbytem)
- indywidualne gospodarstwa rolne w miejscowościach: Jemiołów, Łagówek, Sieniawa o zróżnicowanej strukturze produkcji rolnej

- 2 tartaki w Łagowie i Toporowie oraz zakład produkcji stolarki w Żelechowie
- stacje benzynowe w Łagowie, Pożrzadle i Gronowie
- kilkanaście warsztatów związanych z obsługą ruchu drogowego
- kilkadziesiąt obiektów handlowych
- kilkanaście obiektów gastronomicznych

Wg opracowania WUS w Zielonej Górze pt. „Województwo lubuskie w 1998 roku” zatrudnienie w gospodarce narodowej przedstawiało się następująco:

- zatrudnienie ogółem – 586 osób
- rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo – 74 osoby
- przemysł – 132 osoby
- budownictwo – 9 osób
- handel i naprawy – 68 osób
- transport, składowanie – 64 osoby
- pośrednictwo finansowe – 25 osób
- administracja i obrona – 24 osoby
- edukacja – 84 osoby
- ochrona zdrowia i opieka – 85 osób

Bezrobocie w 2002 r wynosiło (w tym ...kobiet), a stopa bezrobocia liczona jako procentowy wskaźnik liczby bezrobotnych do czynnych zawodowo, wynosiła ... %, co stawia gminę (w stosunku do średniej gmin w województwie) na dobrej pozycji.

W 2002 roku zarejestrowanych było na terenie gminy..... podmiotów gospodarczych, w tym o charakterze publicznym. Struktura podmiotów gospodarczych przedstawia się następująco:

- przedsiębiorstwa –
- spółdzielnie –
- spółki cywilne –
- osoby fizyczne –
- spółki prawa handlowego –

Gmina Łagów położona jest na obszarze zaliczanym do I i II kategorii walorów turystycznych. Wg Instytutu Badań nad Gospodarką Rynkową położona jest w trójkącie małych miast (Świebodzin – Sulęcín – Rzepin) o najwyższej atrakcyjności inwestycyjnej zaliczanych do grupy A (patrz mapa nr 2). Ponadto, w związku z rozpoczynaną realizacją autostrady A-2 przebiegającej przez środkową część gminy, znaczna jej część znalazła się w tzw. głównym paśmie zagospodarowania związanego z układami liniowymi o znaczeniu krajowym i europejskim (patrz mapa nr 3).

2.3. infrastruktura techniczna i komunalna

2.3.1. Drogi publiczne

Aktualnie przez gminę przebiega jedna droga krajowa A-2 na odcinku 12 km. Ponadto zlokalizowane są następujące drogi powiatowe:

- Gronów –Łagów- Sieniawa
- Łagów-Żelechów
- Bucze-Żelechów-Sieniawa
- Niedźwiedz-Toporów-Pożrzadło-Łagów-Jemiołów
- Toporów-Traszki
- Niedźwiedz-Kosobudz

Stan dróg powiatowych jest niezadowalający z wyjątkiem odcinków Pożrzadło-Łagów i Gronów-Łagów, i wymaga ich modernizacji. Poza wymienionymi na terenie gminy jest 92 km dróg gminnych, najczęściej nieutwardzonych (gruntowych) lub utwardzonych brukiem (kamieniem polnym) w złym stanie technicznym, wymagającym modernizacji. Z zachodu na wschód przez teren gminy przebiega międzynarodowa magistrała kolejowa (z przystankiem w Toporowie) Berlin-Warszawa. Magistrała ta w ramach programu rządowego jest aktualnie zmodernizowana. W najbliższym czasie rozpocznie się realizacja autostrady A-2, która przebiegać będzie przez środkową część gminy z węzłem zlokalizowanym na granicy gminy (patrz mapy nr 4 i nr 5). Przez teren gminy przebiegać będzie szlak rowerowy, połączony z systemem ścieżek rowerowych gminy Sulęcín. Realizacja I-go etapu (patrz mapa nr 6) rozpocznie się w bieżącym roku.

2.3.2. Elektroenergetyka

Gmina Łagów zasilana jest liniami napowietrznymi 15kV z istniejącej stacji elektroenergetycznej 110/15kV w Świebodzinie, poprzez system stacji transformatorowych i linii NN 0,4-0,5 kV. Ogólnie pokryte jest zapotrzebowanie na moc energetyczną, a działania ZE sprowadzają się do bieżącej konserwacji i napraw istniejących linii SN, budowy nowych stacji transformatorowych dla zmniejszenia spadków napięcia na liniach NN. W perspektywie projektuje się budowę linii 110 kV ze Świebodzina do Łagowa i stacji elektroenergetycznej w Łagowie 110/15kV. Uzależnione to będzie od wzrostu zapotrzebowania na moc.

2.3.3. Gazownictwo

Gmina pozbawiona jest gazu systemowego. Najbliższa końcówka gazociągu dostarczającego gaz zaazotowany znajduje się w Świebodzinie (24 km). W planach PGNiGZZGNiG w Zielonej Górze jest budowa gazociągu ze Świebodzina do Łagowa i stacji redukcyjnej I⁰ w Łagowie. Wiąże się to z

koniecznością zastosowania gazu jako paliwa do ogrzewnictwa m. Łągów położonej na terenie Łągowskiego Parku Krajobrazowego. Alternatywnym rozwiązaniem może być pozyskanie gazu z szybu, którego wiercenie ZZGNiG rozpocznie

2.3.4. Telekomunikacja

Na terenie gminy znajduje się ... abonentów telefonicznych, co stawia gminę na 3 miejscu w województwie. Na 1000 ludności przypada 161, 5 abonenta. Ponieważ usługi telekomunikacyjne mają często charakter komercyjny, dalszy rozwój łączności odbywać się będzie na zasadzie konkurencji między poszczególnymi operatorami systemów. Aktualnie łączność przewodowa realizowana jest przez TP-S.A. Gmina znajduje się w zasięgu telefonii komórkowej GSM.

2.3.5. Oczyszczanie ścieków i gospodarka odpadami stałymi

Na terenie gminy znajdują się 2 systemy kanalizacyjne w miejscowości Łągów i miejscowości Toporów. Systemy te odprowadzają ścieki do biologiczno-mechanicznej oczyszczalni ścieków w Gronowie i Toporowie, których przepustowości wykorzystywane są w 40-50%. System kanalizacyjny w Toporowie zbiera ścieki z Ośrodka Pomocy Społecznej i części miejscowości Toporów, natomiast system kanalizacyjny Łągowa, zbiera ścieki z prawobrzeżnej części tej miejscowości. W bieżącym roku rozpoczyna się na terenie miejscowości Łągów budowę brakującego systemu kanalizacyjnego (częściowo jako podciśnieniowego) z doprowadzeniem do oczyszczalni ścieków (istniejącym kolektorem) w Gronowie. Gospodarka odpadami stałymi odbywać się będzie poprzez zorganizowany system zbierania w pojemniki i dowozu do międzygminnego składowiska odpadów komunalnych w miejscowości Jeziora, urządzonego zgodnie ze standardami ochrony środowiska. Deponowanie odpadów z gminy Łągów rozpocznie się w II kwartale bieżącego roku. Aktualnie funkcjonuje na terenie miejscowości Gronów jedno nieuporządkowane składowisko odpadów zbierające odpady z Łągowa i najbliższych miejscowości. Wysypisko to jest w 90% wypełnione. Z chwilą rozpoczęcia deponowania odpadów na składowisku w Jeziorach, musi ono zostać zrehabilitowane, a terenowi – przywrócona pierwotna jego funkcja tj. las. Rehabilitacji podlegać będą 3 inne punkty gromadzenia (dzikiego) odpadów na terenie gminy.

2.3.6 Zaopatrzenie w wodę

Na terenie gminy Łągów zaopatrywane są w wody z wodociągów lokalnych następujące miejscowości: Łągów, Jemiołów, Gronów, Żelechów, Sieniawa, Wielopole, Czyste, Łągówek, Toporów (30%), Niedźwiedź. Są to wodociągi gminne lub zakładowe (najczęściej po byłych PGR) bazujące na studniach

głębinowych ujmujących I poziom wód użytkowych. Ujęcia posiadają zdezaktualizowane strefy ochrony sanitarnej. Mieszkańcy pozostałych miejscowości zaopatrują się w wodę ze studni kopanych ujmujących poziomu wód podskórnych.

2.3.7 Mieszkalnictwo

Według danych z końca 1998 r., gmina Łagów dysponowała 1566 mieszkaniami o 6008 izbach i powierzchni użytkowej 106,9 tyś. m². Średnia powierzchnia mieszkalna na osobę wynosiła 20 m². W ogólnej liczbie mieszkań wg stanu na 00/02/15 gmina jest właścicielem 40 mieszkań. Istniejąca substancja mieszkaniowa składa się z budynków zagrodowych z okresu sprzed II Wojny Światowej, w złym stanie technicznym, oraz budynków wielorodzinnych na terenie miejscowości byłych PGR (lub ich folwarków) również w niekorzystnym stanie technicznym. Ponad 90% zasobów mieszkalnych gminy stanowi własność prywatną i obowiązek utrzymania budynków w odpowiednim stanie spoczywa na ich właścicielach. Na terenie miejscowości Łagów od lat 70 – tych realizowane jest budownictwo indywidualne utrzymane w dobrym stanie technicznym. Sporadycznie budownictwo indywidualne realizowane jest na terenie pozostałych (większych) miejscowości gminy. W związku ze zmianami ustrojowymi budownictwo wielorodzinne będzie realizowane na terenie gminy w ograniczonym zakresie, w miarę możliwości finansowych gminy. Przewiduje się również dokończenie realizacji 3 budynków wielorodzinnych w miejscowości Żelechów. Innym elementem powodującym zmniejszenie realizacji budownictwa wielorodzinnego jest położenie gminy na obszarze Łagowskiego Parku Krajobrazowego i jego otuliny, i wynikające z tego faktu ograniczenia.

2.4 Edukacja

Na terenie gminy istnieją następujące placówki oświatowe:

1. Gimnazjum w Łagowie – 242 uczniów
2. Szkoła podstawowa w Łagowie – 239 uczniów
3. Szkoła podstawowa w Sieniawie – 85 uczniów
4. Szkoła podstawowa w Toporowie – 80 uczniów
5. Przedszkole w Łagowie –

Szkolnictwo ponadpodstawowe odbywa się w miastach ościennych, a szkolnictwo wyższe w ośrodkach akademickich Poznania, Wrocławia, Szczecina i Zielonej Góry.

2.5 Turystyka

Turystyka na terenie gminy Łagów jest strategiczną dziedziną gospodarczą. Predysponują ją do tej funkcji walory przyrodniczo – naturalne środowiska

zaliczane do I i II kategorii. W przyszłości funkcja ta będzie dominująca i podporządkowywać sobie będzie pozostałe funkcje jako pomocnicze i wspierające. Doceniając znaczenie turystyki jako ważnej gałęzi gospodarki gmina Łagów jest sygnatariuszem Turystycznego Porozumienia Gmin, zawartego w styczniu 1997r., w skład którego weszły gminy: Łagów, Lubrza, Świebodzin, Torzym, Skąpe, Bytnica. Na terenie gminy znajdują się 52 obiekty turystyczne dysponujące 2500 miejscami noclegowymi, w tym 21 obiektów całorocznych z 1000 miejsc noclegowych. Ilość osób korzystających w ciągu roku z wypoczynku (z korzystaniem z noclegu) kształtuje się na poziomie 50 – 60 tys. Od czerwca do września są to pobyty tymczasowe + pobyty weekendowe. W okresach poza sezonem turystycznym są to pobyty weekendowe i okazjonalne. Znaczny odsetek korzystających z usług turystycznych to turyści zagraniczni narodowości głównie niemieckiej i holenderskiej. Wśród obiektów turystycznych wyróżnić można obiekty o wysokim standardzie, do których zaliczyć należy Bukowy Dworek w Gronowie, hotel Bajka w Łagowie, Ośr. Szkol – Wypoczynkowy „Leśnik”, Ośr. Campingowy „Promyk”. Większość ośrodków charakteryzuje się przeciętnym standardem, który poddawany jest ciągłym ulepszeniom. Baza gastronomiczna, jako nieodzowny element turystyki, reprezentowana jest przez 4 restauracje o dość wysokim standardzie. Brak jest sieci restauracji o średnim standardzie jak również niewystarczająca jest liczba punktów gastronomicznych dla młodzieży i turystów mniej zamożnych. Na rzecz turystyki pracuje również baza handlowa, rozwinięta w niewystarczający sposób zwłaszcza pod względem rodzaju sprzedawanych towarów, brak jest punktów sprzedaży owoców, warzyw, ryb, przetworów mięsnych, pieczywa. Istniejące zaopatrzenie w artykuły spożywcze jest związane z podażą artykułów standardowych, pakowanych, o przedłużonej trwałości. Nie zaspokaja to oczekiwań turystów w zakresie możliwości nabycia artykułów lokalnych do szybkiego spożycia. Niewystarczająca jest również baza handlowa zaopatrzenia w inne artykuły tj. odzież, sportowe, pamiątkarskie itp.. niewystarczająca jest również sieć usług bankowych (brak bankomatu) oraz usług telekomunikacyjnych w sensie ilości (jeden) automatów telefonicznych. Równie niezadowolająca jest sytuacja w zakresie wypożyczalni sprzętu pływającego, rowerów, możliwości korzystania z jazdy konnej. Podobnie ma się sytuacja w zakresie urządzeń sportowych (boiska, korty tenisowe, golf). Pomimo dobrych warunków praktycznie nie istnieje na terenie gminy agroturystyka. Reasumując, baza turystyczna jak i sieć usług około turystycznych jest rozwinięta w niewystarczającym stopniu. Biorąc pod uwagę warunki naturalno – przyrodnicze fakt nadania m. Łagów, statusu uzdrowiska (Rozporz. RM z 24.04.1974 r. Dz.U 16 poz. 89), rangę Łagowa w regionie jako ośrodka turystycznego, pewnego rodzaju „modę” na odpoczynek w Łagowie, bliskość granicy z Niemcami i bliskość dróg o znaczeniu krajowym a także występowanie złóż wód mineralnych (w osadach jurajskich) chlorkowo – sodowych, bromkowych i borowych, mających jednocześnie charakter wód

geotermalnych (w otworze JG-I Łągów lubuski o temperaturach 20 – 21,5 °C), turystyka stanowić będzie potencjalną, bardzo ważną gałąź gospodarki jako główny wyznacznik jego misji rozwojowej. W okresie kierunkowym jest szansa na rozwój wodolecznictwa i związanej z nim turystyki leczniczej.

2.6 Wieś, Rolnictwo i Leśnictwo

Gmina Łągów składa się z 11 dużych ośrodków wiejskich, przy czym miejscowość Łągów ma charakter osady miejskiej. Największe (poza Łagowem) wsie to w większości owalnice z infrastrukturą urbanistyczną z okresu sprzed II Wojny Światowej, w średnio lub niekorzystnie zachowanym stanie z podstawowymi obiektami umożliwiającymi samodzielne funkcjonowanie (sklep, przystanek autobusowy, straż pożarna, kościół itp.). w większych miejscowościach (zwłaszcza tam, gdzie miały siedziby PGR) infrastruktura ta zakłócona jest nowym rodzajem budownictwa wielorodzinnego (blokowego) pozbawionego form architektonicznych i kontrastującego niekorzystnie z istniejącą zabudową poniemiecką. Rzadkością są nowe (poza Łagowem) obiekty budownictwa jednorodzinnego zrealizowanego w okresie powojennym. Pewnego rodzaju „zgrzytem” architektoniczno – urbanistycznym są obiekty budownictwa przemysłowego i inwentarskie, zrealizowane w okresie ustroju socjalistycznego. Poza wymienionymi miejscowościami istnieje grupa przysiółków i osad, o materii urbanistycznej pochodzącej wyłącznie sprzed II Wojny Światowej, w średnio i niekorzystnie zachowanym stanie. Charakterystycznym elementem w krajobrazie urbanistycznym poszczególnych miejscowości gminy i obszarów leśnych, są drogi brukowe wykonane z tzw. kamienia polnego, fragmentami zachowane w dobrym stanie. W krajobrazie urbanistycznym gminy wydzielić można wsie charakteryzujące się mało zmienionym układem urbanistycznym poprzez ingerencję nowych form architektonicznych. Do grupy tych miejscowości zaliczyć należy Jemiołów, Łągówek, Sieniawę, Żelechów, Toporów, Kosobudz, Niedźwiedź. Sytuacja taka powoduje powstanie pewnej wartości historycznej, co winno sprzyjać rozwojowi agroturystyki, po ulepszeniu stanu technicznego obiektów i podniesieniu ich standardu. Istniejący stan rolnictwa na terenie gminy jest efektem przemian ustrojowych w kraju, polegających na likwidacji sektora (rolniczego) państwowego, który był sektorem dominującym. W efekcie tych przemian spadła produkcja trzody chlewnej o 40%, bydła o 90%, owiec o 95%. Wzrosła znacznie natomiast produkcja drobiarska do poziomu 300 – 400 tys. sztuk/rok (głównie indyki). Spowodowało to zagospodarowanie znacznej powierzchni gruntów rolnych pod uprawę zbóż i kukurydzy przy wykorzystaniu nawożenia naturalnego (obornika). Zmieniła się także struktura własności gruntów rolnych. Arealy należące niegdyś do PGR przeszły w posiadanie prywatnych właścicieli (również z terenu Niemiec i Holandii) tworząc wielkoobszarowe gospodarstwa farmerskie, nastawione co prawda na

uprawianie monokultur, lecz gwarantujące racjonalne wykorzystanie użytków rolnych. Gmina Łągów leży na obszarze powiatu Świebodzin, w którym udział gruntów rolnych w ogólnej powierzchni wynosi powyżej 35% (patrz mapa nr 7). Użytki rolne na terenie gminy wynoszą 6328 ha, przy czym grunty orne stanowią 90,9% tej powierzchni. Jeśli chodzi o jakość gleb, bonitacja przedstawia się następująco:

Klasa II – 0,2% pow. gruntów ornych

Klasa IIIa – 3,6% pow. gruntów ornych

Klasa IIIb – 7,2% pow. gruntów ornych

Klasa IVa – 18,0% pow. gruntów ornych

Klasa V – 31,5% pow. gruntów ornych

Klasa VI – 17,6% pow. gruntów ornych

Klasa VI_{rz} – 1,2% pow. gruntów ornych

Użytki rolne w 85% sklasyfikowane zostały w IV i V klasie bonitacyjnej.

Przestrzenne warunki glebowe są zróżnicowane na terenie gminy i tak:

- w obrębie Sieniawy występuje zdecydowanie przewaga gleb kompleksu pszennego i żytniego bardzo dobrego
- w obrębie wsi Jemiołów przewaga gleb kompleksu żytniego dobrego z dużym udziałem gleb kompleksy żytniego bardzo dobrego
- w obrębie wsi Niedźwiedz duży udział gleb kompleksu żytniego bardzo dobrego i dobrego
- w obrębie wsi Pożrzadło – Kosobudz przeważają gleby kompleksu żytniego słabego
- na pozostałym obszarze gminy przeważają gleby kompleksu żytniego, z czego w regionie Łągówka gleby kompleksu żytniego dobrego.

Indywidualne gospodarstwa rolne (poza nowo powstałymi gospodarstwami farmerskimi) wykorzystują około 23% użytków rolnych. Są to gospodarstwa małe, o powierzchni od 0,5 – 15 ha, przy czym grupa 0,5 – 5,0 ha stanowi około 68%. Produkcja rolnicza jest zróżnicowana i obejmuje cały zakres ziemiopłodów jak również hodowli. Elementem charakterystycznym na terenie gminy jest brak produkcji sadowniczej (sady w Sieniawie zostały zlikwidowane) oraz produkcji warzywniczej. Struktura, wielkość oraz jakość gleb gospodarstw indywidualnych predysponuje je do produkcji zdrowej żywności (ekologicznej) oraz produkcji warzywniczej i sadowniczej. Nie ma to aktualnie miejsca ze względu na brak opłacalności produkcji w rolnictwie, jednak jest to faza przejściowa i gospodarstwa te w perspektywie będą bazą do produkcji różnorodnych produktów na zaopatrzenie rynku lokalnego, w związku z rozwijającą się turystyką.

Lasy na terenie gminy zajmują 59,2% jej powierzchni. Prawie w całości położone są na obszarze Łągowskiego Parku Krajobrazowego i jego otuliny, oraz otuliny Gryżyńskiego Parku Krajobrazowego. Fakt ten wpływa na ograniczenia w gospodarczym wykorzystaniu lasów w sensie pozyskania

surowca drzewnego. Tendencja ta będzie miała charakter wzrostowy i pożytkami jakie będzie można czerpać z lasu będzie głównie runo leśne. Funkcja gospodarcza lasów przekształcona będzie w funkcję wypoczynkową i rekreacyjną. Gmina Łagów położona jest na obszarze, którego średnia lesistość w układzie powiatowym wynosi 40 – 50% (patrz zał. nr 8). W składzie gatunkowo – siedliskowym przeważają na obszarze równiny sandrowej bory suche sosnowe i bory mieszane świeże. Na obszarze pagórków morenowych występują bory mieszane z dużymi płatami buczyn. Szczególnie wartościowe są lasy bukowe rosnące na naturalnych siedliskach, głównie w otoczeniu jezior rynnowych i odcinka rzeki Pliszki. Zwarty kompleks o powierzchni około 2000 ha występuje w rejonie jeziora Trześniowskiego i stanowi rezerwat o nazwie „Buczyny Łagowskie”, będąc jednocześnie największym obszarem lasów bukowych w zachodniej części kraju. Zarówno jedne jak i drugie typy lasów charakteryzują się dobrze rozwiniętym runem i podszytem.

2.7 Środowisko przyrodnicze i zasoby naturalne

Gmina Łagów położona jest na obszarze jednostki geomorfologicznej, zwanej Wysoczyzną Lubuską. Wydzielić tutaj można dwie jednostki morfogenetyczne tj.

- a) równinę sandrową z czterema (wg S. Żyndy) poziomami sandrowymi oraz rynną rzeki Pliszki, o wysokościach bezwzględnych 100 – 200 mnpm
- b) wzgórze czołowe – morenowe o wysokościach bezwzględnych 130 – 190 mnpm

Spadki terenu na obszarach sandrowych kształtują się w granicach kilku do kilkunastu procent, natomiast w obrębie wzgórz morenowych dochodzą do 60%. Granicą rozdzielającą opisywane jednostki jest tzw. Góra Pożrzadlańska wznosząca się na wysokości około 80 m w stosunku do otaczającego terenu. Na obszarze wzniesień morenowych rzeźba terenu jest bardzo ostra, w odróżnieniu od strefy sandrowej, charakteryzuje się licznymi wzniesieniami i nieckami, często porozcinanymi ostrymi i suchymi dolinami typu „UEDY”. Obszar ten na kierunku N – S rozcięty jest malowniczymi jeziorami rynnowymi tj. jeziorem Łagowskim i jeziorem Trześniowskim, który na terenie gminy Sulecin ma ciąg w postaci jezior rynnowych Buszno i Buszenko. Na wschód od rynien jeziora Łagowskiego i Trześniowskiego zlokalizowane są jeziora typu zaporowego tj. jezioro Czarne i jezioro Kolejowe. Po zachodniej gminy płynie rzeka Pliszka biorąca początek z jeziora Małcz. Ze zróżnicowaną rzeźbą terenu oraz występowaniem dużych powierzchni wodnych bierze się zróżnicowana i urozmaicona fauna i flora. Wszystko to sprawia, że występują tutaj specyficzne warunki naturalno – klimatyczne, które pozwoliły miejscowości Łagów (w 1974r) uzyskać status miejscowości uzdrowiskowej. W otulinie jezior i w

rejonie rzeki Pliszki występują stuletnie lasy bukowe, stanowiące największe zbiorowisko lasów bukowych w zachodniej Polsce, będących równocześnie naturalnym siedliskiem zwierzyny łownej i różnorodnych gatunków ptactwa. Głębokie i czyste wody jezior rynnowych, oraz czyste wody rzeki Pliszki stanowią siedliska rzadkich i okazałych gatunków ryb (sum, węgorz, szczupak, sielawa) oraz zwierząt wodnych (bobry). Specyficzne warunki naturalno – przyrodnicze były przesłanką do utworzenia na terenie gminy:

1. Łagowskiego Parku Krajobrazowego i jego strefy ochronnej (otuliny) o pow. 3405 ha i 4422 ha otuliny
2. Strefy Ochronnej (otuliny) Gryżyńskiego Parku Krajobrazowego
3. Rezerwatu Florystyczno – Torfowego „Pawski Ług” o pow. 3,67 ha
4. Rezerwatu Florystyczno – Ornitologicznego „Nad Jeziorem Trześniowskim” o pow. 49,1 ha
5. Rezerwatu Florystycznego „Buczyny Łagowskie” o pow. 70 ha

UWAGA! Wielkość powierzchni odnosi się do parków i rezerwatów w granicy gminy Łagów.

Powierzchnie największych jezior przedstawiają się następująco:

- jezioro Trześniowskie – 183 ha
- jezioro Łagowskie – 84,4 ha
- jezioro Bobrze – 12,7 ha
- jezioro Czarne – 8,6 ha
- jezioro Dziary – 11,3 ha
- jezioro Małe – 9,2 ha

Na terenie gminy występują następujące zasoby naturalne:

- węgiel brunatny w KWB Sieniawa, w znacznej części wyeksploatowany, z możliwością dalszej eksploatacji na niewielką skalę m.in. dla potrzeb produkcji tzw. węgla aktywnego jako związku do uzdatniania wody pitnej
- wody geotermalne, zmineralizowane, o temperaturze 20 – 21,5^sC o składzie chlorkowo – sodowym i bromkowo – borowym z osadów jurajskich, zlokalizowane na NW od miejscowości Łagówek (otwór JG–I Łagów Lubuski), mogące stanowić w okresie kierunkowym załazek lecznictwa uzdrowiskowego i turystyki uzdrowiskowej.

Na mapie nr 9 przedstawiono najważniejsze dane o środowisko naturalno – przyrodniczym gminy, a na mapie nr 10 kształtowanie układów przestrzenno – przyrodniczych na tle województwa lubuskiego.

2.6 Kultura

Stolica gminy Łagów jest ośrodkiem kulturalnym o znaczeniu ponadgminnym. Od 30 lat odbywa się impreza o znaczeniu krajowym Lubuskie Lato Filmowe, a od 28 lat Ogólnopolski Plener Malarski. Odbywa się również szereg imprez o znaczeniu regionalnym, do których zaliczyć należy:

- Nauczycielski Plener Literacko – Plastyczny
- Dziecięcy Plener Plastyczny „OKOLICE”
- Złot Motocyklowy
- Koncert Folklorystyczny – MFF Zielona Góra
- Ogólnopolski Dzień Sportu
- Widowiska Teatralne (Malta off)
- Koncerty kameralne Zielonogórskiej Orkiestry Symfonicznej

Poza wymienionymi, zwłaszcza w okresie sezonu turystycznego, odbywa się kilkadziesiąt imprez o znaczeniu lokalnym (dożynki, turnieje piłki nożnej, zawody wędkarskie, dni Łagowa – Jarmark Joannitów, biegi uliczne itp.). na terenie gminy istnieją dwie biblioteki, a w miejscowości Łagów izba muzealna, kino, amfiteatr. Ważnymi elementami są zabytki dziedzictwa kulturowego, do których należy:

- Zamek Joannitów z połowy XIV wieku z murami i bramami Polską i Marchijską w Łagowie
- Kościół parafialny p.w. św. Jana Chrzciciela w Łagowie
- Kościoły szachulcowe miejscowościach Łagówek, Niedźwiedz, Pożrzadło, Żelechów
- Dzwonnica w Sieniawie
- Zespół pałacowy wraz z parkiem w Toporowie

2.8 Współpraca transgraniczna i międzynarodowa

Gmina jest członkiem Euroregionu Sprewa – Nysa – Bóbr, skupiającego 51 gmin woj. Lubuskiego i kilkanaście gmin ze wschodniego regionu Brandenburgii (patrz mapa nr 11), a stolica gminy Łagów, miejscem wielokrotnych spotkań Konwentu Euroregionu S – N – B jak również konferencji tematycznych i kulturalnych (bal Euroregionu S – N – B w 1998 r.). ze względu na bliskość granicy z Niemcami miejscowość ta miejscem jest bezpośrednich kontaktów mieszkańców i turystów polskich z niemieckimi. Władze samorządowe gminy Łagów i gminy Bukov podpisały umowę o współpracy. Gmina Łagów posiada podpisaną wieloletnią umowę o współpracy partnerskiej z włoską gminą Atri w regionie Abruzzo. Jest też beneficjentem środków pomocowych funduszu PHARE C.B.C. na budowę kanalizacji podciśnieniowej w Łagowie i składowiska odpadów w Jeziorach (patrz mapa nr 12).

2.9 Polityka przestrzenna

Gmina posiada uchwalone następujące opracowania z zakresu polityki przestrzennej:

1. Plan Łagowskiego Parku Krajobrazowego wraz ze strefą ochronną (otuliną) uchwalony 26 kwietnia 1985 r. uchwałą WRN w Zielonej Górze nr IV/24/85
2. Plan Gryżyńskiego Parku Krajobrazowego wraz ze strefą ochronną (przy czym na terenie gminy Łagów zlokalizowana jest tylko północna część strefy ochronnej GPK)
3. Ogólny Plan Miejsowy Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Łagów uchwalony uchwałą GRN nr VIII/37/89 w dniu 15 grudnia 1989r.
4. Miejsowy Plan Szczegółowy Zagospodarowania Przestrzennego Sołectwa Gronów uchwalony uchwałą RG nr XXIII/120/92 z dnia 27 listopada 1992r.
5. Miejsowy Plan Szczegółowy Zagospodarowania Przestrzennego Sołectwa Poźrzadło uchwalony uchwałą RG nr XXIV/129/93 z dnia 9 stycznia 1993r.
6. Miejsowy Plan Szczegółowy Zagospodarowania Przestrzennego Sołectwa Kosobudz uchwalony uchwałą RG nr IV/26/94 z dnia 9 grudnia 1997r.
7. Miejsowy Plan Szczegółowy Zagospodarowania Przestrzennego Os. Podgórna w Łagowie uchwalony uchwałą RG nr XXIV/128/93 z dnia 9 stycznia 1993r.
8. Miejsowy Plan Szczegółowy Zagospodarowania Przestrzennego Os. Sulęcińska w Łagowie uchwalony uchwałą nr VIII/45/85 z dnia 17 października 1985r.

Wymienione plany w pozycji 3 – 8 straciły ważność (zgodnie z ustawą o zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 7 lipca 1994r. Dz.U. nr 15 poz. 139 z późniejszymi zmianami) z dniem 31 grudnia 2001r. Zaistniała więc konieczność opracowania na nowo w/w planów przy czym plan ogólny zagospodarowania przestrzennego gminy Łagów został opracowany na podstawie Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Łagów a następnie przekształcony w Plan Zagospodarowania Gminy Łagów.

9. Miejsowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Centralnej Części Łagowa uchwalony uchwałą RG nr XIII/92/99 w dniu 8 grudnia 1999 r.
10. Miejsowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Os. Ogrodowa w Łagowie uchwalony uchwałą RG nr IV/29/99 w dniu 15 stycznia 1999 r.

11. Zmiana Miejscowego Planu Ogólnego Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Łagów w zakresie przebiegu projektowanej autostrady A – 2 uchwalona uchwałą nr XXVI/175/97 w dniu 25 kwietnia 1997 r.
12. Zmiana Miejscowego Planu Ogólnego Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Łagów w zakresie przeznaczenia terenów położonych między Łagowem i Gronowem na cele turystyczno – rekreacyjne (w trakcie opracowywania).

Plany wymienione w poz. 9 – 12 obowiązywać będą bezterminowo.

1. POŁOŻENIE GMINY ŁAGÓW JAKO GŁÓWNY WYZNACZNIK JEJ MISJI ROZWOJOWEJ

W tytule niniejszego rozdziału zawarto tezę determinującą kierunek rozwoju gminy Łagów. Teza ta doskonale broni się przy pomocy atrybutów, jakimi są uwarunkowania endogeniczne (wewnętrzne) i egzogeniczne (zewnętrzne). Warunki endogeniczne zostały szeroko przedstawione w rozdziale pt. Diagnoza Stanu Istniejącego Gminy zarówno co do poziomu jak i zakresu ich funkcjonowania. Warunki egzogeniczne (również zasygnalizowane w diagnozie) sprawiają, że znaczenie terminu „położenie” należy interpretować rozszerzająco w odniesieniu do zjawisk i procesów zachodzących w otoczeniu gminy. Do najważniejszych zaliczyć należy:

- położenie gminy w niewielkiej odległości od największego przejścia granicznego na wschodniej granicy UE i związanej z tym tzw. renty granicznej
- przebieg przez ten teren gminy ważnej osi rozwoju gospodarczego jakim jest główne pasmo zagospodarowania związane z budową autostrady A-2
- położenie gminy na obszarze trójkąta miast (małych) o najwyższej atrakcyjności inwestycyjnej
- położenie gminy na obszarze o stosunkowo dobrym poziomie rozwoju upraw rolniczych i hodowli w stosunku do innych gmin
- położenie gminy na obszarze tzw. kompleksu turystycznego
- położenie gminy (i członkostwo) na obszarze Euroregionu Szprewa – Nysa – Bóbr jako obszaru napływu środków pomocowych z Unii Europejskiej
- wyrobienie sobie statusu miejscowości turystycznej znanej nie tylko na obszarze województwa ale również i kraju.

Poddając analizie uwarunkowań położenie (zarówno endo jak i egzogeniczne) łatwo dojść do wniosku, że położenie gminy nie jest tylko samym w sobie faktem obiektywnym lecz posiada cechę szczególną, wyróżniającą gminę, w stosunku do pewnych zjawisk i procesów zachodzących w obrębie otoczenia gminy. Stwierdzenie i udowodnienie tego faktu jest wystarczającą przesłanką do sformułowania tezy o położeniu gminy jako wyznacznika jej misji rozwojowej.

Przedstawione wyżej przesłanki, jak również analiza SWOT, która przeprowadzona zostanie w rozdziale 4, pozwolą na sformułowanie misji, celów głównych i celów operacyjnych.

4. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT (Strengths – Weaknesses – Opportunities – Threats), co w polskim tłumaczeniu oznacza (Siły – Słabości – Szanse – Zagrożenia) odnosi się do sześciu najważniejszych kierunków rozwojowych. Silne i słabe strony odnoszą się do stanu obecnego, natomiast szanse i zagrożenia do stanów przyszłych. Poniżej przedstawia się syntezę analizy SWOT w układzie najważniejszych kierunków rozwojowych.

4.1. Przedsiębiorczość

<u>Mocne strony</u>	<u>Słabe strony</u>
<ul style="list-style-type: none"> - wysoki udział sektora prywatnego - korzystna struktura demograficzna 	<ul style="list-style-type: none"> - słaby sektor przedsiębiorstw podmiotów prawnych - bezrobocie - brak udziału przemysłu wysokich technologii - niewielki napływ kapitału zagranicznego - słaba sieć instytucji otoczenia biznesu - słabo rozwinięty potencjał eksportowy - brak tradycji przedsiębiorczości małych firm - słaba kadra inżynierska i menedżerska
<u>Szanse</u>	<u>Zagrożenia</u>
<ul style="list-style-type: none"> - rozwój instytucji kooperacji transgranicznej - dostępność komunikacyjna - bliskość i pojawienie się nowych rynków zbytu - możliwość korzystania ze środków pomocowych w sektorze MSP - intensyfikacja współpracy transgranicznej w sektorze MSP - rozwój produkcji wód mineralnych z istniejących złóż 	<ul style="list-style-type: none"> - nastawienie partnerów zagranicznych na eksploatację prostych zasobów regionu - zmienność, złożoność i nieprzejrzystość polskiego prawa gospodarczego - słaba znajomość języków obcych - paraliż decyzyjny na różnych szczeblach władzy

4.2 Turystyka

<u>Mocne strony</u>	<u>Słabe strony</u>
<ul style="list-style-type: none"> - unikatowe walory krajobrazowo – przyrodnicze - bliskość granicy i zainteresowanie turystów zagranicznych głównie z Niemiec i Holandii - funkcjonująca baza turystyczna - zabytki dziedzictwa kulturowego - bogaty program imprez kulturalnych w 	<ul style="list-style-type: none"> - niski standard bazy turystycznej - słabe przygotowanie ośrodków do turystyki specjalistycznej (kajakarstwo, żeglarstwo, jazda konna) - słabo rozwinięta informacja turystyczna - słabo rozwinięta sieć handlowa dla obsługi i ruchu turystycznego - słabo (nierównomiernie) rozwinięta baza

<p>sezonie turystycznym</p> <ul style="list-style-type: none"> - popularność ośrodka turystycznego poza granicami województwa (Śląsk) 	<p>gastronomiczna</p> <ul style="list-style-type: none"> - słabo rozwinięta sieć usług bankowych i telekomunikacyjnych - krótki okres sezonu turystycznego (dwa miesiące) - brak lokalnych produktów turystycznych - brak na rynku produktów (stricte) lokalnych (spożywczych, owoców, warzyw itp.)
<u>Szanse</u>	<u>Zagrożenia</u>
<ul style="list-style-type: none"> - prywatyzacja (kontrolowana) bazy turystycznej - zwiększenie dopływu turystów zagranicznych po wybudowaniu węzła autostrady A-2 w Gronowie - budowa zakładów wodolecznictwa dla turystyki uzdrowiskowej - wydłużenie okresu turystycznego - rozbudowa i polepszenie stanu bazy turystycznej - agresywna promocja i marketing w zakresie turystyki - rozwój agroturystyki 	<ul style="list-style-type: none"> - brak dopływu środków na rozwój turystyki - wolny rozwój usług okołoturystycznych (handel, gastronomia itp.) - słaba konkurencyjność w stosunku do innych regionów turystycznych - duży udział w inwestowaniu przez kapitał zagraniczny z nastawieniem na szybki wzrost poniesionych nakładów] - niedostateczny poziom usług, ze względu na brak odpowiedniego wykształcenia personelu, znajomości języków itp. - nadmierna penetracja środowiska w wyniku intensyfikacji turystyki

4.3 Infrastruktura techniczna

<u>Mocne strony</u>	<u>Słabe strony</u>
<ul style="list-style-type: none"> - dobrze rozwinięta sieć dróg kołowych, połączona z przejściem granicznym - dobrze rozwinięta sieć dróg kolejowych o znaczeniu międzynarodowym - wysoki przyrost liczby abonentów telefonicznych - rezerwa mocy w sieci elektroenergetycznej - funkcjonowanie na terenie gminy nowoczesnej oczyszczalni ścieków - uporządkowany system gospodarki odpadami z obiektem do ich gromadzenia i utylizacji 	<ul style="list-style-type: none"> - nieodpowiedni stan nawierzchni drogowych - zawieszenie przez kolej przewozów na liniach regionalnych - brak systemu przesyłu i dystrybucji gazu przewodowego - używanie nie ekologicznych paliw w systemach grzewczych - brak dróg utwardzonych w południowo – zachodniej części gminy
<u>Szanse</u>	<u>Zagrożenia</u>
<ul style="list-style-type: none"> - budowa na terenie gminy autostrady A-2 z węzłem w Gronowie - planowane rozpoczęcie wiercenia szybu naftowego w rejonie miejscowości Niedźwiedz w celu pozyskania gazu lokalnego m. in. dla ogrzewnictwa - planowana budowa linii energetycznej 110 kV Świebodzin – Łagów z GPZ w Łagowie 	<ul style="list-style-type: none"> - niewystarczająca ilość środków finansowych na duże przedsięwzięcia inwestycyjne - zwiększenie natężenia ruchu na terenie gminy

4.4 Wieś i rolnictwo

<u>Mocne strony</u>	<u>Słabe strony</u>
<ul style="list-style-type: none"> - wyższa od przeciętnej jakość gleb gminy - zagospodarowanie większości gleb po byłych PGR przez prywatnych właścicieli w formie gospodarstw wielkoobszarowych (farmerskich) - czyste środowisko korzystne dla rozwoju rolnictwa ekologicznego - zasób siły roboczej na wsiach - dobry poziom wykształcenia właścicieli dużych gospodarstw specjalistycznych 	<ul style="list-style-type: none"> - wysoka stopa bezrobocia w mniejszych ośrodkach wiejskich - niski stopień wykształcenia ludności w mniejszych ośrodkach wiejskich - niska aktywność i przedsiębiorczość ludności wiejskiej - niewystarczający poziom infrastruktury technicznej - deficyt kapitału - zacofanie strukturalne i niski poziom ogólnego rozwoju społeczno – gospodarczego - niski poziom usług na rzecz rozwoju rolnictwa i wsi - zdekapitalizowanie bazy agrotechnicznej
<u>Szanse</u>	<u>Zagrożenia</u>
<ul style="list-style-type: none"> - dotowanie rolnictwa po wejściu do UE - nabywanie dużych gospodarstw farmerskich przez właścicieli zagranicznych - wprowadzanie nowych agrotechnologii - upowszechnienie rolnictwa ekologicznego - zwiększenie zapotrzebowania na produkty rolne w związku z rozwojem turystyki - rozwój agroturystyki - poprawa stanu zasobów urbanistycznych związana z rozwojem agroturystyki 	<ul style="list-style-type: none"> - uprawa monokultur - zawieszanie pomocy państwa z którego pochodzi nowy właściciel po kilkuletnim okresie czasu - wyzbywanie się własności przez ludność rdzenną - niski stopień opłacalności produkcji rolniczej

4.5 Ochrona środowiska

<u>Mocne strony</u>	<u>Słabe strony</u>
<u>Mocne strony</u>	<u>Słabe strony</u>
<ul style="list-style-type: none"> - bardzo dobry ogólny stan środowiska - unikalność zasobów naturalnych - występowanie złóż wód mineralnych - ustanowienie prawnych warunków ochrony ŁPK, GPK, strefy chronionego krajobrazu - unikalność flory i fauny - wyrobienie wśród społeczności lokalnej poczucia obowiązku ochrony środowiska - status miejscowości uzdrowiskowej 	<ul style="list-style-type: none"> - niewystarczająca ilość systemów infrastrukturalnych zapobiegających dewastacji (sieci kanalizacyjne, oczyszczalnie) - dewastacja krajobrazu w wyniku eksploatacji węgla brunatnego - zanieczyszczenie atmosfery produktami spalania w systemach grzewczych - słabe zintegrowanie przedsięwzięć ochrony środowiska z działalnością gospodarczą
<u>Szanse</u>	<u>Zagrożenia</u>
<ul style="list-style-type: none"> - przechodzenie w ogrzewanie z paliwa węglowego na paliwa ciekłe i gazowe - wykorzystanie lokalnych zasobów gazu ziemnego 	<ul style="list-style-type: none"> - wzrost natężenia hałasu - wzrost natężenia ozonu w atmosferze w wyniku gwałtownego natężenia ruchu kołowego

<ul style="list-style-type: none"> - budowa nowych systemów oczyszczania ścieków - lepsze wykorzystanie turystyczne walorów jezior i krajobrazu - wykorzystanie zasobów wód zmineralizowanych dla tworzenia bazy dla turystyki uzdrowiskowej 	<ul style="list-style-type: none"> - wzrost ilości odpadów stałych i ewentualność ich spalania w kotłowniach domowych w związku z wysokimi cenami usług wywozowych - ograniczenie produkcji (rolniczej) w związku z nakazami i zakazami wynikającymi z utworzenia ŁPK i GPK
---	---

4.6 Kultura

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> - znaczna ilość obiektów dziedzictwa kulturowego (zamek Joannitów w Łagowie, obiekty sakralne) - organizacja imprez kulturalnych o zasięgu międzynarodowym i krajowym (Lubuskie Lato Filmowe, Ogólnopolski Plener Malarski) - organizacja imprez kulturalnych o zasięgu kulturalnym w okresie sezonu turystycznego - uzyskanie statusu ośrodka kulturalnego w skali i w skali krajowej 	<ul style="list-style-type: none"> - zły stan wielu zabytków dziedzictwa kulturowego - brak środków na działalność kulturalną i duży stopień ich rozproszenia - niewystarczająca jakość i ilość materiałów promujących kulturę - niewystarczający stopień nakładów na rewaloryzację zabytków - niewystarczający prywatny mecenat kultury
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> - uzyskanie statusu ośrodka kulturowego o znaczeniu transgranicznym - podnoszenie poziomu edukacji kadry animatorów kultury - promocja (agresywna) twórczych działań artystycznych z zaangażowaniem mediów krajowych i regionalnych - popularyzacja imprez kulturalnych za granicą (zwłaszcza na terenie Niemiec) - zwiększenie roli zamku Joannitów w Łagowie jako centrum kulturalnego 	<ul style="list-style-type: none"> - słaba znajomość języków obcych (głównie niemieckiego) - zmniejszenie nakładów na kulturę z budżetu państwa i budżetów samorządowych - pauperyzacja kultury - niewystarczający rozwój systemu edukacji kulturalnej na poziomie nauczania podstawowego i gimnazjalnego - komercjalizacja działalności kulturalnej

5. STRATEGICZNE CELE ROZWOJU

5.1 Określenie misji i głównych kierunków rozwoju gminy

Gmina Łagów jest specyficzną jednostką administracyjną, a specyfika ta wynika z następujących elementów:

- nadzwyczajnych walorów środowiska przyrodniczego charakteryzujących się unikalnością, niepowtarzalnością i bardzo dobrym jego stanem
- prawnymi uwarunkowaniami ochrony (wynikającymi z tego stanu) stwarzającymi wiele zakazów i nakazów w zakresie korzystania z walorów tego środowiska.

Sytuacja taka wymusza kierunek zwany zasadą zrównoważonego rozwoju, a polegający na rozwoju gospodarczym przy nienaruszaniu zasobów środowiska

przyrodniczego. Zasada ta nosi również nazwę ekorozwoju. Uwzględniając konieczność respektowania powyższych zasad sformułowano następującą misję rozwoju gminy:

Położenie geograficzne i zasoby środowiska przyrodniczego stymulatorem zrównoważonego rozwoju gminy Łagów

Misja winna być realizowana pod hasłem:

Ekorozwój szansą wzrostu poziomu cywilizacyjnego gminy

Przedstawiona misja rozwojowa gminy pozwala na sformułowanie następujących celów głównych:

1. Rozwój turystyki i rekreacji jako głównej gałęzi gospodarki
2. Rozwój infrastruktury technicznej i komunalnej gwarantem poprawy stanu środowiska przyrodniczego i żywienia gospodarczego
3. Rozwój współpracy transgranicznej i międzyregionalnej w celu skutecznego wykorzystania środków pomocowych i przyciągania inwestorów zagranicznych
4. Wielofunkcyjny rozwój terenów wiejskich celem wzrostu poziomu życia mieszkańców wsi
5. Rozwój miejscowości Łagów jako ośrodka centralnego, stymulującego rozwój pozostałych miejscowości gminy

5.2 Określenie długoterminowych celów ogólnych i szczegółowych

Horyzont czasowy przygotowywanej strategii należy założyć na okres 10 lat, ponieważ realizacja założonych celów dokonać się może w nie krótszym niż proponowany przedziale czasowym. Dotyczy to celów długoterminowych zarówno ogólnych jak i szczegółowych. Należy tutaj zwrócić uwagę na następujące sprzężenie zwrotne: realizacja celów długoterminowych uzależniona jest od realizacji (niektórych) celów krótkoterminowych określonych w programach operacyjnych i odwrotnie (np. osiągnięcie celu głównego polegającego na utworzeniu z turystyki i rekreacji głównej gałęzi gospodarki gminy, poprzedzone musi być zrealizowaniem programów operacyjnych takich jak poprawa stanu bazy turystycznej, prowadzenie agresywnych akcji promocyjnych itp., które skutecznie realizowane w sposób samoistny decydować będą o podniesieniu turystyki na najwyższy poziom i czerpanie z tego tytułu odpowiednich dochodów). Stąd też cele długoterminowe będą miały charakter ogólny i szczegółowy: do celów długoterminowych o charakterze ogólnym zaliczyć należy:

1. Rozwój turystyki i rekreacji jako głównego źródła generowania dochodów zarówno w sferze usług turystycznych jak i okołoturystycznych
2. Wielofunkcyjny rozwój terenów wiejskich dla zlikwidowania bezrobocia i poprawy relacji dochodów ludności w stosunku

do ośrodka centralnego jakim jest i będzie miejscowość Łagów

3. Osiągnięcie statusu gminy bogatej, o dobrym poziomie cywilizacyjnym, będącej bezpiecznym i wygodnym miejscem dla bytu jej mieszkańców i przyjaznym, atrakcyjnym, niepowtarzalnym dla odwiedzających gminę turystów.

Cele długoterminowe szczegółowe mają charakter posiłkowy w stosunku do celów ogólnych i wynikają ze specyfikacji, złożoności procedur lub innych ograniczeń uniemożliwiających szybką realizację, konieczności poniesienia dużych nakładów inwestycyjnych, bądź też wreszcie będących poza bezpośrednimi kompetencjami gminy w tym zakresie. Do celów takich zaliczyć należy:

1. Budowa odcinka autostrady A – 2
2. Wykonanie szybu wiertniczego w celu umożliwienia wykorzystania lokalnych złóż gazu jako paliwa w kotłowniach domowych
3. Budowa ujęcia wód zmineralizowanych i obiektów służących balneoturystyce (turystyka związana z leczeniem wodami)
4. Uzyskanie (odzyskanie) praw miejskich Łagowa dla podniesienia jego prestiżu.

Wyszczególnione cele mogą być zrealizowane przy pomocy narzędzi jakimi będą programy operacyjne

5.3 Narzędzia lokalnej polityki rozwoju

5.3.1 Programy operacyjne

Narzędziami polityki rozwoju będą programy operacyjne uszczegółowione w postaci kart działań strategicznych zawierających:

- opis celu
- wykaz przedsięwzięć (działań)
- oczekiwane efekty
- podmioty realizacji celu
- przewidywany montaż finansowy
- priorytetowe zadania i projekty

Poniżej przedstawia się najważniejsze programy operacyjne w ramach głównych celów strategicznych:

CEL STRATEGICZNY I	Rozwój turystyki i rekreacji jako głównej gałęzi gospodarki
Programy operacyjne	1. Wykorzystanie walorów przyrodniczych środowiska i dziedzictwa kulturowego dla

	<ol style="list-style-type: none"> 2. rozwój turystyki 3. Modernizacja i rozbudowa bazy turystycznej 4. Skuteczna promocja i system informacji turystycznej 5. Rozwój agroturystyki 6. Rozwój usług okołoturystycznych Wykorzystanie zasobów wód zmineralizowanych
CEL STRATEGICZNY II	Rozwój infrastruktury technicznej i komunalnej jako gwarant poprawy stanu środowiska i ożywienia gospodarczego
Programy operacyjne	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapewnienie sprawnego systemu komunikacyjnego 2. Ochrona przed zanieczyszczeniami wód powierzchniowych i podziemnych 3. Ograniczenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery
CEL STRATEGICZNY III	Rozwój współpracy transgranicznej i międzyregionalnej w celu skutecznego wykorzystywania środków pomocowych i przyciągania inwestorów zagranicznych
Programy operacyjne	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wykształcenie wysokiej umiejętności korzystania ze środków UE i innych funduszy 2. Rozwój form współpracy z partnerami zagranicznymi
CEL STRATEGICZNY IV	Wielofunkcyjny rozwój terenów wiejskich celem wzrostu poziomu życia mieszkańców wsi
Programy operacyjne	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pozarolniczy rozwój terenów wiejskich 2. Rozwój rolnictwa ekologicznego 3. Rozwój wyspecjalizowanych gospodarstw wielkoobszarowych (farmerskich)
CEL STRATEGICZNY V	Rozwój miejscowości Łągów jako ośrodka centralnego, stymulującego rozwój pozostałych miejscowości gminy
Programy operacyjne	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dokończenie procesu prywatyzacji zasobów gminnych 2. Wspieranie rozwoju wszelkich form działalności gospodarczej 3. Poprawa stanu bezpieczeństwa i porządku 4.

Programy operacyjne	4. Organizowanie imprez kulturalnych o zasięgu regionalnym i transgranicznym
---------------------	--

Poniżej przedstawia się karty działań strategicznych dla pięciu przyjętych celów głównych wraz z programami operacyjnymi umożliwiającymi osiągnięcie tych celów:

KARTY DZIAŁAŃ STRATEGICZNYCH

Karta I.1.

Cel główny	Rozwój turystyki i rekreacji jako głównej gałęzi gospodarki
Program operacyjny	Wykorzystanie walorów przyrodniczych środowiska i dziedzictwa kulturowego dla rozwoju turystyki
Opis programu	Rozwój turystyki musi być stymulowany przez samorząd gminy. Zainicjować i podjąć należy działania w zakresie uświadomienia władzom i społeczności gminy wiodącej roli turystyki jako gałęzi gospodarki. Rozpowszechniać walory środowiska przyrodniczego i kulturowego, oszacować chłonność turystyczną gminy.
Przedsięwzięcia	Opracowanie programu rozwoju turystyki zawierającego: <ul style="list-style-type: none"> - diagnozy stanu istniejącego turystyki - prognozę tempa wzrostu ruchu turystycznego - skutki rozwoju ruchu turystycznego dla gospodarki gminy (miejsca pracy, dochody) - skutki rozwoju ruchu turystycznego dla stanu środowiska - strategię promocji programu

	<ul style="list-style-type: none"> - przygotowanie (szkolenie) kadr do obsługi ruchu turystycznego - przygotowanie bazy handlowo – usługowej na rzecz obsługi ruchu turystycznego
Efekty	<ul style="list-style-type: none"> - wzrost liczby turystów krajowych i zagranicznych - zwiększenie wpływów do budżetu gminy i gestorów bazy turystycznej - zmniejszenie bezrobocia - zwiększenie dochodu ludności zatrudnionej w obsłudze turystyki
Podmioty uczestniczące	<ul style="list-style-type: none"> - gmina o charakterze inicjatora i koordynatora - gestorzy bazy turystycznej - nowi potencjalni inwestorzy
Źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> - gmina w zakresie przygotowania programu rozwoju turystyki o uporządkowania infrastruktury - właściciele bazy turystycznej istniejącej - potencjalni inwestorzy krajowi i zagraniczni - gestorzy sieci usług okołoturystycznych
Priorytetowe zadania (projekty)	<ul style="list-style-type: none"> - uporządkowanie gospodarki wodno – ściekowej - poprawienie infrastruktury drogowej - poprawa usług bankowych, telekomunikacyjnych - zreorientowanie handlu, gastronomii i innych usług na potrzeby turystyki

Karta I.2

Cel główny	Rozwój turystyki i rekreacji jako głównej gałęzi gospodarki
Program operacyjny	Modernizacja i rozbudowa bazy turystycznej
Opis programu	Celem programu jest poprawa warunków pobytu turystów na terenie gminy. Musi to znaleźć wyraz zarówno w jakości bazy materialnej jak i poziomie obsługi ruchu turystycznego. Dostosowanie do standardów średniej klasy europejskiej.
Przedsięwzięcia	<ul style="list-style-type: none"> - zabezpieczenie w planach zagospodarowania terenów pod rozwój bazy turystycznej - modernizacja i rozbudowa istniejącej bazy turystycznej do zakładanego poziomu - budowa nowych obiektów turystycznych - tworzenie szlaków turystyki rowerowej, pieszej, wodnej, konnej - uwzględnienie w programie rozwoju turystyki (cd I.1) zagadnień związanych z modernizacją i rozbudową bazy
Efekty	<ul style="list-style-type: none"> - zwiększenie ilości miejsc noclegowych - poprawa stanu technicznego bazy turystycznej - zwiększenie zainteresowania wypoczynkiem na terenie gminy - dodatkowe miejsca pracy - zwiększenie dochodów zatrudnionych w turystyce, gestorów bazy turystycznej, wpływów do budżetu gminy
Podmioty uczestniczące	<ul style="list-style-type: none"> - władze gminy Łagów - właściciele istniejącej bazy - inwestorzy przyszłej (rozbudowanej) bazy turystycznej
Źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> - gestorzy istniejącej bazy turystycznej - inwestorzy przyszłej rozbudowanej bazy turystycznej - władze gminne w zakresie urządzenia nowych szlaków turystyki - program pomocowy Phare z puli małych projektów inwestycyjnych
Priorytetowe zadania (projekty)	- budowa ścieżek rowerowych zgodnie z opracowanym projektem

Karta I.3

Cel główny	Rozwój turystyki i rekreacji jako głównej gałęzi gospodarki
Program operacyjny	Skuteczna promocja i system informacji turystycznej
Opis programu	Celem programu jest agresywna promocja walorów turystycznych gminy oraz będącej do dyspozycji bazy turystycznej. Elementem wspomagającym jest informacja turystyczna
Przedsięwzięcia	<ul style="list-style-type: none"> - opracowanie mapy turystycznej gminy i prowadzenie jej okresowej aktualizacji - opracowanie przewodników i informatorów wraz z katalogiem bazy noclegowej i usług okołoturystycznych - utworzenie profesjonalnego punktu informacji turystycznej z zatrudnieniem w punkcie osoby ze znajomością przynajmniej jednego języka zachodniego - uczestnictwo w targach i giełdach turystycznych - ujęcie zagadnienia w programie rozwoju turystyki
Efekty	<ul style="list-style-type: none"> - poprawa wizerunku gminy - możliwość pozyskania inwestorów - zwiększenie liczby turystów - zwiększenie napływu środków zewnętrznych
Podmioty uczestniczące	<ul style="list-style-type: none"> - władze gminy Łagów - UKFiT - Euroregion Sprewa – Nysa – Bóbr

Zróża finansowania	<ul style="list-style-type: none"> - środki samorządu gminnego - środki UKFiT - środki Euroregionu Sprewa – Nysa – Bóbr w ramach tzw. miękkich projektów programu Phare
Priorytetowe zadania (projekty)	- utworzenie profesjonalnego punktu informacji turystycznej

Karta I.4

Cel główny	Rozwój turystyki i rekreacji jako głównej gałęzi gospodarki
Program operacyjny	Rozwój agroturystyki
Opis programu	Celem programu jest rozszerzenie usług turystycznych o formę agroturystyki opartej na bazie istniejących obiektów gospodarstw rolnych i leśnych
Przedsięwzięcia	<ul style="list-style-type: none"> - popularyzacja wśród miejscowej ludności tej formy turystyki - edukacja i doradztwo miejscowej ludności co do możliwości, trybu, zasad i warunków organizowania punktów (gospodarstw) agroturystyki - popularyzacja w przewodnikach utworzonej formy wypoczynku - upowszechnianie w/w formy przez punkt informacji turystycznej - podaż nowego produktu (agroturystyki) na giełdach i targach turystycznych - poświęcenie szczególnego miejsca w programie rozwoju turystyki
Efekty	<ul style="list-style-type: none"> - powiększenie bazy turystycznej - zwiększenie oferty produktu turystycznego - zwiększenie liczby turystów - zwiększenie dochodów ludności poszczególnych gospodarstw agroturystycznych
Podmioty uczestniczące	<ul style="list-style-type: none"> - gmina w zakresie promocji i edukacji - Ośrodek Doradztwa Rolniczego - Agencja Restrukturyzacji Rolnictwa - Fundacja na Rzecz Rozwoju Polskiego Rolnictwa - Właściciele gospodarstw agroturystycznych
Zróża finansowania	- podmioty wymienione wyżej
Priorytetowe zadania (projekty)	<ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie świadomości mieszkańców wsi dotyczącej roli agroturystyki jako dodatkowego źródła dochodów - kształtowanie świadomości potencjalnych gospodarstw agroturystycznych, co do konieczności stworzenia określonych warunków jakościowych dla tej formy wypoczynku

Karta I.5

Cel główny	Rozwój turystyki i rekreacji jako głównej gałęzi gospodarki
Program operacyjny	Rozwój usług okołoturystycznych
Opis programu	

	Celem programu jest podniesienie na niezbędny poziom i w wystarczającej ilości usług okołoturystycznych tj. handlu, gastronomii, usług pocztowych, telekomunikacyjnych, wypożyczalni sprzętu turystycznego, usług medycznych
Przedsięwzięcia	<ul style="list-style-type: none"> - objęcie programem rozwoju turystyki analizy stanu istniejącego i propozycji rozwoju usług okołoturystycznych - rozwinięcie ilości i jakości handlu w sezonie turystycznym wraz ze wzbogaceniem oferty - rozwinięcie sieci gastronomii zwłaszcza w oparciu o punkty małej gastronomii - zwiększenie podaży owoców, warzyw, ryb, pieczywa w sieci handlowej - zwiększenie oferty handlowej o miejscowe produkty i wyroby - zwiększenie ilości wypożyczalni sprzętu pływającego, rowerów, namiotów itp. - utworzenie dynamicznego ośrodka jazdy konnej - zwiększenie liczby punktów telefonicznych (automatów) - zwiększenie ilości punktów bankowych (lub bankomatów) - zwiększenie ilości punktów medycznych (Ośr. Zdrowia, apteki)
Efekty	<ul style="list-style-type: none"> - zwiększenie dochodów właścicieli sieci poszczególnych usług - zwiększenie standardu wypoczynku turystów - zwiększenie zainteresowania wypoczynkiem w wyniku poprawienia poziomu zaopatrzenia i usług - podniesienie rangi ośrodka wypoczynkowego ze względu na poprawienie stanu usług okołoturystycznych
Podmioty uczestniczące	<ul style="list-style-type: none"> - władze gminy w zakresie uświadomienia właścicielom sieci usług o niewystarczającym ich zakresie i poziomie - właściciele poszczególnych rodzajów świadczonych usług
Zróża finansowania	- właściciele sieci świadczonych usług okołoturystycznych
Priorytetowe zadania (projekty)	- wszystkie rodzaje świadczonych usług są na niewystarczającym poziomie i

wszystkie należy traktować jako priorytetowe

Karta I.6

Cel główny	Rozwój turystyki i rekreacji jako głównej gałęzi gospodarki
Program operacyjny	Wykorzystanie zasobów wód zmineralizowanych
Opis programu	Celem programu jest wykorzystanie odkrytych w latach 80 – tych zasobów wód zmineralizowanych w rejonie miejscowości Łagówek
Przedsięwzięcia	<ul style="list-style-type: none"> - zabezpieczenie w planie zagospodarowania terenów niezbędnych na zagospodarowanie zasobów wód zmineralizowanych - opracowanie skrótovej formy koncepcji ośrodka turystyki uzdrowiskowej - opracowanie profesjonalnej oferty dla potencjalnych inwestorów krajowych i zagranicznych - prezentacja oferty na targach turystycznych, oraz indywidualne poszukiwanie inwestora strategicznego
Efekty	<ul style="list-style-type: none"> - istnieje możliwość powstania ośrodka turystyki uzdrowiskowej - istnieje możliwość zbytu wód w postaci wód pitnych, charakteryzujących się specyficznymi właściwościami - zwiększenie liczby turystów - znaczne zwiększenie miejsc pracy - wykorzystanie statusu miejscowości uzdrowiskowej i podniesienie rangi Łagowa
Podmioty uczestniczące	<ul style="list-style-type: none"> - władze gminne w fazie przygotowania oferty i zabezpieczenia terenu w planach zagospodarowania - inwestor strategiczny w pozostałym zakresie
Źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> - prace przygotowawcze i promocja – Władze Gminy - realizacja i eksploatacja obiektów – inwestor strategiczny
Priorytetowe zadania (projekty)	<ul style="list-style-type: none"> - przygotowanie oferty i dotarcie do jak największej liczby potencjalnych inwestorów strategicznych

Karta II.1

Cel główny	Rozwój infrastruktury technicznej i komunalnej jako gwarant poprawy stanu środowiska i ożywienia gospodarczego
Program operacyjny	Zapewnienie sprawnego systemu komunikacyjnego
Opis programu	Celem programu jest budowa i modernizacja układu komunikacyjnego gminy, dla lepszego powiązania Łagowa z ośrodkami zewnętrznymi
Przedsięwzięcia	<ul style="list-style-type: none"> - budowa odcinka autostrady A – 2 z węzłem w Gronowie - modernizacja i ulepszanie nawierzchni dróg powiatowych - modernizacja i ulepszanie dróg gminnych - budowa ścieżek rowerowych
Efekty	<ul style="list-style-type: none"> - zwiększenie zainteresowania Łagowem (zjazd z autostrady w Gronowie) turystów zagranicznych - zwiększenie ilości usług turystycznych - zwiększenie nowych miejsc pracy poprzez budowę zaplecza usług dla obsługi węzła w Gronowie - znaczny napływ środków na obszar gminy w związku z natężeniem ruchu
Podmioty uczestniczące	<ul style="list-style-type: none"> - gmina Łagów - Starostwo Powiatowe w Świebodzinie - Agencja Budowy Autostrad i Rząd RP - prywatni inwestorzy
Źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> - autostrada ze środków ABA i Rządu RP - drogi powiatowe ze środków Starostwa Powiatowego w Świebodzinie - drogi gminne i ścieżki rowerowe ze środków pomocowych Phare
Priorytetowe zadania (projekty)	<ul style="list-style-type: none"> - budowa ścieżek rowerowych - budowa autostrady A – 2

Karta II.2

Cel główny	Rozwój infrastruktury technicznej i komunalnej jako gwarant poprawy stanu środowiska i ożywienia gospodarczego
Program operacyjny	Ochrona przed zanieczyszczeniem wód powierzchniowych i podziemnych
Opis programu	Celem programu jest poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych poprzez budowę systemu kanalizacji i oczyszczalni ścieków
Przedsięwzięcia	<ul style="list-style-type: none"> - budowa kanalizacji podciśnieniowej w zachodniej części Łagowa - budowa kanalizacji w miejscowości Toporów - budowa kanalizacji i oczyszczalni ścieków, bądź indywidualnych przydomowych oczyszczalni w pozostałych miejscowościach gminy Łagów - wyznaczenie i prowadzenie prawidłowej gospodarki w strefach ochrony ujęć wód podziemnych i strefach ochronnych rzek i jezior

	<ul style="list-style-type: none"> - budowa komunalnych ujęć wód podziemnych na terenie miejscowości niezwodociągowanych
Efekty	<ul style="list-style-type: none"> - zaprzestanie wywożenia ścieków na wylewisko w Gronowie - zaprzestanie odprowadzania ścieków do zbiorników wód powierzchniowych - poprawa stanu jakości wód pitnych i powierzchniowych - podniesienie klasy czystości wód powierzchniowych - podniesienie stanu jakości wód na bardzo wysoki poziom – I klasa czystości
Podmioty uczestniczące	<ul style="list-style-type: none"> - Gmina Łagów
Źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> - budżet gminy Łagów - środki pomocowe z funduszu Phare - środki pomocowe z funduszu ISPA
Priorytetowe zadania (projekty)	<ul style="list-style-type: none"> - budowa kanalizacji w nieskanalizowanej części Łagowa

Karta II.3

Cel główny	Rozwój infrastruktury technicznej i komunalnej jako gwarant poprawy stanu środowiska i ożywienia gospodarczego
Program operacyjny	Ograniczenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery
Opis programu	Celem programu jest doprowadzenie do Łagowa paliwa gazowego i zastosowanie innych rodzajów paliw dla wyeliminowania spalania węgla w domowych systemach grzewczych i eliminacja zanieczyszczeń do atmosfery
Przedsięwzięcia	<ul style="list-style-type: none"> - wiercenie szybu naftowego w poszukiwaniu gazu w rejonie miejscowości Niedźwiedź - budowa sieci dosyłowej i rozdzielczej na terenie Łagowa i (ewentualnie – w zależności od stopnia opłacalności) w innych miejscowościach - zalesienie nieużytków rolnych i w perspektywie wykorzystanie drewna jako paliwa - wykorzystanie słomy z gospodarstw rolnych jako paliwa do spalania w specjalnie przystosowanych do tego celu kotłowniach
Efekty	<ul style="list-style-type: none"> - wyeliminowanie emisji produktów spalania węgla i innych toksycznych paliw do atmosfery - poprawa warunków zdrowotnych na terenie gminy
Podmioty uczestniczące	<ul style="list-style-type: none"> - Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo – Zielonogórski Zakład Górnictwa Nafty i Gazu - właściwe terytorialnie nadleśnictwa - gmina Łagów - właściciele gospodarstw rolnych produkujący w dużych ilościach słomę

Źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> - PGNiG i MOW - Gmina Łagów - Środki pomocowe z funduszu ISPA i Phare - Nadleśnictwa
Priorytetowe zadania (projekty)	<ul style="list-style-type: none"> - wykonanie szybu i udokumentowanie odpowiednich ilości gazu ziemnego

Karta III.1

Cel główny	Rozwój współpracy transgranicznej i międzyregionalnej w celu skutecznego wykorzystania środków pomocowych i przyciągania inwestorów zagranicznych
Program operacyjny	Wykształcenie wysokiej umiejętności korzystania ze środków pomocowych UE i innych funduszy
Opis programu	Celem programu jest pozyskanie jak największej ilości środków pomocowych z funkcjonujących w czasie realizacji strategii funduszy pomocowych, krajowych i zagranicznych zarówno przez samorząd jak i instytucje organizacyjne i podmioty gospodarcze
Przedsięwzięcia	<ul style="list-style-type: none"> - szkolenie kadry samorządowej jak i kadry z instytucji na terenie gminy mogących być potencjalnymi beneficjentami środków pomocowych - utworzenie w strukturach Urzędu Gminy stanowiska ds. środków pomocowych - bieżące monitorowanie podaży środków pomocowych - udział w konferencjach, sympozjach, seminariach i innych szkoleniach dotyczących środków pomocowych - zabezpieczenie w corocznych budżetach gmin środków na udział własny w przedsięwzięciach współfinansowanych ze środków pomocowych
Efekty	<ul style="list-style-type: none"> - wyszkolenie kadry lokalnych ekspertów posiadającej umiejętności pozyskiwania środków i realizacji przedsięwzięć z tych funduszy - wytworzenie w samorządzie i instytucjach świadomości na temat korzyści płynących z integracji ze strukturami UE - pozyskiwanie środków na współfinansowanie niektórych przedsięwzięć na terenie gminy

Podmioty uczestniczące	<ul style="list-style-type: none"> - Samorząd Gminy Łągów - podmioty gospodarcze - szkoły - instytucje pozarządowe z terenu gminy, mogące być potencjalnymi beneficjentami środków
Źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> - gmina w zakresie szkolenia i upowszechniania idei korzystania ze środków pomocowych - gmina i inni potencjalni beneficjenci środków na pokrycie udziałów własnych w realizowanych przedsięwzięciach
Priorytetowe zadania (projekty)	<ul style="list-style-type: none"> - przygotowanie kadry lokalnych ekspertów

Karta III.2

Cel główny	Rozwój współpracy transgranicznej i międzyregionalnej w celu skutecznego wykorzystania środków pomocowych i przyciągania inwestorów zagranicznych
Program operacyjny	Rozwój form współpracy z partnerami zagranicznymi
Opis programu	Celem programu jest rozwój procesów integracyjnych z ludnością pogranicza niemieckiego i innych regionów Europy, a w konsekwencji zainteresowanie partnerów zagranicznych inwestowaniem na terenie gminy
Przedsięwzięcia	<ul style="list-style-type: none"> - uczestnictwo i wspieranie działań Euroregionu Sprewa – Nysa – Bóbr - kontynuacja umowy o współpracy pomiędzy gminą Łągów i gminą Atri w Abruzzo we Włoszech - podpisanie umowy o współpracy pomiędzy gminą Łągów i gminą Buckow w Brandenburgii - udział kompetentnych przedstawicieli gminy lub innych instytucji w studyjnych wyjazdach zagranicznych, targach, seminariach itp. - organizacja imprez z udziałem ludności gmin partnerskich o charakterze integracyjnym - udział w spotkaniach inwestorów - indywidualne kontakty kierownictwa gminy z inwestorami zagranicznymi zainteresowanymi inwestowaniem na terenie gminy
Efekty	<ul style="list-style-type: none"> - stworzenie wizerunku (image) gminy otwartej na integrację ze strukturami UE - powstawanie indywidualnych układów partnerskich na wszystkich płaszczyznach funkcjonowania gmin (gospodarka, kultura, turystyka itp.) i o żywienie współpracy głównie gospodarczej - zwiększenie zainteresowania partnerów (inwestorów) zagranicznych inwestowaniem na terenie gminy - szeroka współpraca instytucjonalna i indywidualna z zagranicą i zwiększenie dochodów stron będących podmiotami tej współpracy
Podmioty uczestniczące	<ul style="list-style-type: none"> - gmina i wszystkie inne struktury pozarządowe - Euroregion Sprewa – Nysa – Bóbr - osoby fizyczne - inne instytucje, organizacje i podmioty gospodarcze
Źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> - środki własne każdego podmiotu – uczestnika realizowanej formy współpracy - środki Euroregionu Sprewa – Nysa – Bóbr w ramach tzw. miękkich projektów - środki programu Socrates – Comenius - środki programu Twinning - środki programu Ecos – Ouverture
Priorytetowe zadania (projekty)	- podpisanie umowy z gminą Buckow w Brandenburgii

Karta IV.1

Cel główny	Wielofunkcyjny rozwój terenów wiejskich celem wzrostu poziomu życia mieszkańców wsi
Program operacyjny	Pozarolniczy rozwój terenów wiejskich
Opis programu	Celem programu jest inicjowanie powstawania małych i średnich firm (bądź stanowisk pracy) w działalności stricte pozarolniczej, w celu zmniejszenia bezrobocia i zwiększenia dochodowości ludności wiejskiej w tym również gospodarstw rolnych, poprawę stanu usług medycznych i podniesienia poziomu oświaty
Przedsięwzięcia	<ul style="list-style-type: none"> - edukacja i doradztwo w zakresie konieczności restrukturyzacji gospodarki wiejskiej - poprawa jakości infrastruktury (wodociągi i kanalizacje, łączność) jako elementów determinujących powstawanie MSP na odpowiednim poziomie technicznym i sanitarnym - preferencje podatkowe dla uczestników procesu restrukturyzacyjnego - tworzenie firm (stanowisk) w dziedzinach, w których występuje deficyt na usługi (punkty krawieckie, sklepy, punkty fryzjerskie itp.) - tworzenie firm (punktów) ukierunkowanych na produkcję bardziej zaawansowaną technologicznie (piekarnie, masarnie, serownie, przetwórnictwo owoców itp.) - zwiększenie ilości praktyk lekarza rodzinnego - wprowadzenie programów do szkół podstawowych i gimnazjum, ukierunkowanych

	na cele i przedsięwzięcia określone w niniejszej karcie
Efekty	<ul style="list-style-type: none"> - odejście części zatrudnionych bezpośrednio w rolnictwie i w konsekwencji poprawa opłacalności produkcji strictly rolnej - zwiększenie dochodów gospodarstw w wyniku prowadzenia dodatkowej działalności - ograniczenie stopy bezrobocia - poprawienie zamożności mieszkańców ośrodków wiejskich - zwiększenie (mocno nadwyższonego) prestiżu ośrodków wiejskich w stosunku do ośrodka centralnego, jakim jest miejscowość Łągów - poprawienie stanu zdrowotności mieszkańców gminy i poziomu wykształcenia
Podmioty uczestniczące	<ul style="list-style-type: none"> - samorząd lokalny - mieszkańcy terenów wiejskich - Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa - Ośrodki Doradztwa Rolniczego
Źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> - środki własne mieszkańców - środki funduszy przedakcesyjnych UE m. innymi SAPARD - środki Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa - środki budżetowe gminy Łągów
Priorytetowe zadania (projekty)	<ul style="list-style-type: none"> - uświadomienie ludności wiejskiej poprzez edukację i doradztwo o możliwości i konieczności tworzenia alternatywnych źródeł dochodów

Karta IV.2

Cel główny	Wielofunkcyjny rozwój terenów wiejskich celem wzrostu poziomu życia mieszkańców wsi
Program operacyjny	Rozwój rolnictwa ekologicznego
Opis programu	Celem programu jest upowszechnienie idei produkcji zdrowej żywności, zapewniającej wyeliminowanie degradacji środowiska przyrodniczego i dostarczenie na rynek lokalny (i regionalny) poszukiwanego produktu
Przedsięwzięcia	<ul style="list-style-type: none"> - doradztwo i edukacja w zakresie uświadomienia opłacalności i możliwości zbytu tzw. żywności ekologicznej - modernizacja gospodarstw rolnych w kierunku produkcji zdrowej żywności, poprzez zmianę struktury agrarnej, sposobów nawożenia - modernizacja i budowa zakładów przetwórstwa płodów rolnych i systemowe powiązanie ich z producentami rolnymi - działanie zapewniające zbyty wytworzonych produktów poprzez marketing oraz tworzenie lokalnego rynku zbytu (np. w sezonie turystycznym) w Łągowie
Efekty	<ul style="list-style-type: none"> - podaż poszukiwanego na rynku lokalnym i regionalnym czystego ekologicznie produktu - dopasowanie podaży do potrzeb odbiorców produktu co powoduje optymalizację produkcji - powiązanie producentów z rynkiem i zakładanie przetwórstwa - ochrona walorów środowiska naturalnego - zwiększenie produkcji a tym samym rentowności gospodarstw i zakładów przetwórstwa
Podmioty uczestniczące	<ul style="list-style-type: none"> - gospodarstwa rolne - podmioty gospodarcze
Źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> - program przedakcesyjny SAPARD - inwestorzy prywatni - właściciele gospodarstw rolnych - Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

Priorytetowe zadania (projekty)	- opracowanie w ramach programu SAPARD jednego projektu w ramach działu „poprawa przetwórstwa i marketingu” i wdrożenie go na terenie gminy jako projektu pilotażowego
---------------------------------	--

Karta IV.3

Cel główny	Wielofunkcyjny rozwój terenów wiejskich celem wzrostu poziomu życia mieszkańców wsi
Program operacyjny	Rozwój wyspecjalizowanych gospodarstw wielkoobszarowych (farmerskich)
Opis programu	Celem programu jest kontynuacja i wspieranie działań w kierunku wykorzystania zasobów ziemi rolniczej i obiektów po byłych PGR, w kierunku utworzenia w tej bazie wyspecjalizowanych wielkoobszarowych gospodarstw
Przedsięwzięcia	<ul style="list-style-type: none"> - wprowadzenie polityki ulg podatkowych na okres przejściowy (2-3 lata) dla nowych właścicieli (i dzierżawców) zasobów po byłych PGR przy jednoczesnym związaniu ich (zobowiązaniem) klauzulą prowadzenia działalności przez okres minimum 10 lat - inwestowanie w bazę, sprzęt, technologie poprawiające jakość produktów i poprawę (lub przynajmniej nie pogorszenie) stanu środowiska - ukierunkowanie produkcji dostosowanej pod względem rodzaju, jakości i ilości do

	<ul style="list-style-type: none"> - potrzeb konsumentów oraz chłonności rynku - zdobywanie rynków zbytu poza obszarem produkcji (gmina) na strefę regionalną i krajową (giełdy rolno-towarowe, targi) - tworzenie grup producentycznych w celu umożliwienia zbytu wyprodukowanych towarów
Efekty	<ul style="list-style-type: none"> - zwiększenie zainteresowania (ulgi) potencjalnych inwestorów lokacją kapitału w bazę po byłych PGR - zagospodarowanie ziemi i obiektów po byłych PGR - zapobieganie dewastacji środowiska przez stosowanie przyjaznych środowisku technologii produkcji i nawożenia - zwiększenie potencjału gospodarczego (rolnictwo i hodowla) gminy - stworzenie (reaktywowanie) miejsc pracy w ośrodkach byłych PGR - przystosowanie gospodarstw do konkurencji w ramach UE
Podmioty uczestniczące	<ul style="list-style-type: none"> - Agencja Własności Rolnej Skarbu Państwa - inne podmioty rynku rolnego - samorząd gminy - Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa - przyszli właściciele (dzierżawcy) wyspecjalizowanych gospodarstw - Ośrodki Doradztwa Rolniczego - Agencja Rozwoju Regionalnego
Źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> - środki własne przyszłych właścicieli (dzierżawców) wyspecjalizowanych gospodarstw - środki gminy (ulgi podatkowe) - środki programu przedakcesyjnego SAPARD - środki Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa (ulgi przy sprzedaży, dzierżawie) - środki Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
Priorytetowe zadania (projekty)	<ul style="list-style-type: none"> - wykorzystanie środków programu SAPARD w ramach projektów <ul style="list-style-type: none"> a) inwestycje w gospodarstwach rolnych b) tworzenie grup producentycznych c) poprawa przetwórstwa i marketingu

Karta V.1

Cel główny	Rozwój miejscowości Łągów jako ośrodka centralnego, stymulującego rozwój pozostałych miejscowości gminy
Program operacyjny	Zakończenie programu prywatyzacji zasobów gminnych
Opis programu	Celem programu jest oddanie w prywatne ręce zasobów ziemi i zasobów lokalowych dla wyzwolenia oddolnych inicjatyw w zakresie efektywnego ich wykorzystania i utrzymania ich w należytym stanie
Przedsięwzięcia	<ul style="list-style-type: none"> - opracowanie Uchwały Rady Gminy określającej terminy i zasady zbywania mienia komunalnego z pozostawieniem sobie wpływu na sposób zagospodarowania i sposobu wykorzystywania nabytego majątku - przeprowadzenie w formie przetargów (najlepiej ograniczonych) akcji prywatyzacji mienia komunalnego - stały monitoring sprywatyzowanych zasobów pod kątem uzgodnionego z gminą (poprzednim właścicielem) sposobu ich wykorzystywania - tworzenie zasobu nieruchomości gminnych również w drodze okazjonalnego (korzystnego) wykupu - tworzenie prawa miejscowego (plany zagospodarowania) umożliwiającego racjonalne i efektywne wykorzystanie sprywatyzowanych zasobów
Efekty	<ul style="list-style-type: none"> - zwiększenie dochodów gminy z tytułu sprzedaży (dzierżawy i innych form władania) zasobów - zmniejszenie kosztów gminy z tytułu zarządzania (nie zawsze efektywnego) zasobem pozostającym w dyspozycji gminy - przyciągnięcie zewnętrznego kapitału inwestycyjnego - wyzwolenie wśród ludności inicjatywy lepszego zarządzania własnym dobrem - odciążenie gminy czynnościami związanymi z gospodarowaniem zasobem i utworzenie w to miejsce innych stanowisk, bardziej potrzebnych efektywnemu funkcjonowaniu administracji samorządowej
Podmioty uczestniczące	<ul style="list-style-type: none"> - statutowe organy gminne - podmioty prywatyzowanego mienia
Źródła finansowania	- podmioty prywatyzowanego mienia
Priorytetowe zadania (projekty)	- podjęcie stosownej uchwały Rady Gminy umożliwiającej przeprowadzenie prywatyzacji w krótkim czasie

Karta V.2

Cel główny	Rozwój miejscowości Łągów jako ośrodka centralnego, stymulującego rozwój pozostałych miejscowości gminy
Program operacyjny	Wspieranie wszelkiego rodzaju form działalności gospodarczej

Opis programu	Celem programu jest aktywizacja gospodarcza miejscowości Łągów jako ośrodka o dużym potencjale rynkowym w sezonie turystycznym
Przedsięwzięcia	<ul style="list-style-type: none"> - edukacja w formie szkoleń, kursów (również w szkole na poziomie gimnazjalnym) o potencjalnych gospodarczych możliwościach Łągowa jako ośrodka centralnego gminy - sporządzenia katalogu usług i wytórstwa w dziedzinach niedostatecznie zaspokajanych z punktu widzenia przyjeżdżających turystów - pobudzanie inicjatyw poprzez ulgi podatkowe i inne formy-dla grup wyróżniających się największą inicjatywą i skutecznością - podjęcie prób utworzenia funduszu porąceń wzajemnych zreorientowanego na najbardziej zaniedbane dziedziny usług i wytworzenia - prowadzenie okresowych akcji dowartościowujących najbardziej aktywne grupy (dyplomy, nagrody itp.) - monitorowanie skuteczności działań (i na tej podstawie) wprowadzenie działań korygujących
Efekty	<ul style="list-style-type: none"> - wyzolenie inicjatyw gospodarczych w sytuacji pewnego zastoju - poprawa stanu usług okołoturystycznych - poprawa stanu zaopatrzenia w towary i produkty spełniające oczekiwania klienta jakim jest turystyka - zmniejszenie bezrobocia - zwiększenie dochodów budżetu gminy i gestorów poszczególnych form działalności - podniesienie prestiżu Łągowa - przyciąganie większej liczby turystów
Podmioty uczestniczące	<ul style="list-style-type: none"> - organy statutowe samorządu gminy - <u>przyszłe podmioty działalności gospodarczej</u>
Źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> - środki własne przyszłych podmiotów w działalności gospodarczej - środki gminy w zakresie edukacji, popularyzacji, monitoringu - <u>środki programu przedakcesyjnego SAPARD</u>
Priorytetowe zadania (projekty)	<ul style="list-style-type: none"> - wykorzystanie środków programu SAPARD w ramach projektu - „dywersyfikacja działalności alternatywnych źródeł dochodów na wsi”

Karta V.3

Cel główny	Rozwój miejscowości Łągów jako ośrodka centralnego, stymulującego rozwój pozostałych miejscowości gminy
Program operacyjny	Poprawa stanu bezpieczeństwa i porządku
Opis programu	Celem programu jest poprawa stanu bezpieczeństwa w sezonie turystycznym jako czynnika zwiększającego ilość odwiedzających gminę turystów
Przedsięwzięcia	<ul style="list-style-type: none"> - zwiększenie (porozumienie z KG Policji) stanu osobowego patroli policyjnych w sezonie turystycznym i w czasie trwania imprez - rozważenie możliwości powołania patroli straży gminnej na okres sezonu turystycznego - wprowadzenie aktem prawa miejscowego regulaminu porządkowego nakierowanego na estetyzację obiektów - przeprowadzenie wiosennych, letnich (np. z okazji Dnia Ziemi) i jesiennych akcji porządkowych poprawiających estetykę miejscowości i jej otoczenia przed sezonem, w sezonie i po sezonie turystycznym
Efekty	<ul style="list-style-type: none"> - zwiększenie zaufania turystów odwiedzających gminę do stanu bezpieczeństwa - rzeczywiste zwiększenie stanu bezpieczeństwa - zwiększenie liczby odwiedzających turystów - zmniejszenie szkód spowodowanych wandalizmem, rozbojami, kradzieżami - zwiększenie stanu estetycznego Łągowa i terenów otaczających go - zwiększenie prestiżu Łągowa jako ośrodka bezpiecznego i estetycznego
Podmioty uczestniczące	<ul style="list-style-type: none"> - Komenda Powiatowa Policji w Świebodzinie - władze samorządowe gminy Łągów
Źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> - środki z budżetu gminy Łągów
Priorytetowe zadania (projekty)	<ul style="list-style-type: none"> - uchwalenie dostosowanego do miejscowych warunków (zwrócenie uwagi na sezonowość zjawisk) regulaminu porządkowego i konsekwentnego przestrzegania go

Karta V.4

Cel główny	Rozwój miejscowości Łągów jako ośrodka centralnego, stymulującego rozwój pozostałych miejscowości gminy
Program operacyjny	<u>Organizacja imprez kulturalnych o zasięgu regionalnym, krajowym, transgranicznym</u>
Opis programu	Celem programu jest stworzenie wizerunku miejscowości Łągów jako ośrodka nie tylko o znaczeniu turystycznym ale również kulturalnym

Przedsięwzięcia	<ul style="list-style-type: none"> - pielęgnowanie, kontynuowanie i rozwijanie imprez dotychczas funkcjonujących o zasięgu międzynarodowym i krajowym (LLF, Plener Malarski) - rozwijanie imprez nowozaistniałych z nadaniem im rozszerzającej formuły (Jarmark Joannitów, Malta OF) - prowadzenie akcji promocyjnej i marketingowej na rzecz w/w imprez - zwiększenie podaży imprez kulturalnych w sezonie turystycznym (koncerty symfoniczne, spektakle kulturalne), plenerowe - zwiększenie liczby imprez w sezonie turystycznym o znaczeniu lokalnym (koncerty popularne, folklorystyczne)
Efekty	<ul style="list-style-type: none"> - podniesienie Łagowa do rangi ośrodka kulturalnego o znaczeniu regionalnym i zwiększenie jego prestiżu - zwiększenie oferty kulturalnej i przyciągnięcie dodatkowej liczby odwiedzających Łagów - poprawienie jakości oferty turystycznej - zwiększenie dochodów ludności miejscowej
Podmioty uczestniczące	<ul style="list-style-type: none"> - gminne agendy odpowiedzialne za kulturę - ośrodki muzyczne w Cottbus, Frankfurcie nad Odrą i Zielonej Górze - Klub Kultury Filmowej w Zielonej Górze - ośrodki plastyczne z Poznania i Zielonej Góry - inne podmioty imprez kulturalnych
Źródła finansowania	<ul style="list-style-type: none"> - opłaty z imprez - dofinansowanie przez samorząd lokalny jako współudział w tzw. miękkich projektach Phare
Priorytetowe zadania (projekty)	<ul style="list-style-type: none"> - Lubuskie Lato Filmowe - Ogólnopolski Plener Malarski

1.3.1 Stałe przedsięwzięcia w programach operacyjnych

Ważnym narzędziem realizacji strategii rozwoju gminy jest gospodarka przestrzenna. Każdy program operacyjny, którego realizacja wiąże się z gospodarką przestrzenną, winien być uwzględniony w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego, którego obowiązek wynika z ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym. Opracowane studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

Wytworzył: Henryk Czajkowski